

Sygn. akt II KZ 22/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

na posiedzeniu w Izbie Karnej

w sprawie **J. P.**

skazanego z art. 284 § 2 k.k.

po rozpoznaniu zażalenia obrońcy skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w K.

z dnia 29 kwietnia 2015 r.

w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji złożonej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 27 listopada 2014 r.

na podstawie art. 437 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia kasacji obrońcy skazanego J. P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 listopada 2014 r.

W uzasadnieniu tej decyzji procesowej wskazano, że w tej sprawie, J. P. został skazany za popełnienie przestępstwa skarbowego z art. 107 § 1 k.k.s. na karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 60 zł. Zatem, stosownie do dyspozycji przepisu art. 523 § 2 k.p.k. w zw. z § 4, w takiej sytuacji strona procesowa może wnieść kasację na korzyść skazanego jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. W tej sprawie, w toku kontroli wstępnej dokonanej na poziomie sądu odwoławczego, wyrażono przekonanie, że to wymaganie zostało spełnione tylko pozornie, bowiem

wśród wielu zarzutów sformułowanych w kasacji sporządzonej przez obrońcę J. P., dotyczących przepisów różnych ustaw, wskazano także jako jedną z podstaw nadzwyczajnego środka zaskarżenia naruszenie prawa stanowiące bezwzględny powód odwoławczy określony w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. Zdaniem autora kasacji skazanie J. P. nastąpiło w sytuacji, gdy zachodziła *„inna okoliczność wyłączająca ściganie polegająca na braku możliwości stosowania wobec obywateli przepisów prawa, które nie podlegały notyfikacji”*. Tymczasem, wedle oceny wyrażonej w zaskarżonym zarządzeniu, sytuacja dotycząca przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 154) – nie kreuje ujemnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k.

Rozstrzygnięcie to zaskarżył obrońca skazanego podnosząc rozbieżność poglądów wyrażanych w kwestii stosowania przepisów ustawy o grach hazardowych jako elementu zasadniczego z punktu widzenia podstawy odpowiedzialności karnej z art. 107 § 1 k.k.s. Skoro zatem zagadnienie to jest wątpliwe i rozbieżnie rozstrzygane, to ocena, czy przyjęcie tych norm za podstawę skazania J. P. stanowi uchybienie należące do kręgu bezwzględnych przyczyn odwoławczych nie należy do sfery wstępnej kontroli dopuszczalności kasacji przeprowadzanej w sądzie odwoławczym i powinna nastąpić w drodze rozpoznania skargi kasacyjnej.

W konkluzji skarżący wyraził przekonanie o konieczności przyjęcia do rozpoznania kasacji wniesionej na korzyść skazanego J. P.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego J. P. nie mogło zostać uwzględnione. W sytuacji, gdy w/w został skazany na karę grzywny, możliwości wniesienia kasacji na jego korzyść przez strony procesowe, są ograniczone wyłącznie do przesłanek stanowiących bezwzględne przyczyny uchylenia orzeczenia wymienione w art. 439 k.p.k. (arg. ex art. 523 § 2 w zw. z § 4 k.p.k.). Wśród zarzutów nadzwyczajnego środka zaskarżenia autor wymienił wprawdzie także sytuację opisaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., ale błędnie odniósł ją do realiów niniejszej sprawy. Na tym etapie postępowania istota zagadnienia nie polega jeszcze na rozstrzygnięciu, czy w sprawie doszło do zaistnienia zarzucanego uchybienia, ale sprowadza się do zbadania, czy podnoszona okoliczność w ogóle

należy do kręgu stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą. Nie jest bowiem tak, jak zdaje się mniemać autor zażalenia, że samo sformułowanie zarzutu wystąpienia okoliczności o jakich mowa w art. 439 § 1 k.p.k., pozwala uniknąć wstępnej kontroli dopuszczalności kasacji i prowadzi bezpośrednio do rozstrzygnięcia przez sąd kasacyjny zagadnienia, czy w „*sprawie istotnie doszło do uchybienia które należy uznać za bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia*”.

Odróżnić trzeba przy tym dwie sytuacje. Rzeczywiście, to sąd kasacyjny będzie rozstrzygał, czy w toku postępowania w konkretnej sprawie doszło do takiego naruszenia prawa, które odpowiada sytuacjom opisanym w przepisie art. 439 k.p.k. Natomiast wstępna kontrola skargi kasacyjnej, prowadzona na poziomie sądu odwoławczego sprowadza się do sprawdzenia, czy okoliczność podnoszona przez autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia odpowiada ustawowym kryteriom bezwzględnych przyczyn uchylenia orzeczenia. Są to dwa zupełnie odmienne zakresy kontroli rozdzielonej przez ustawodawcę między dwa różne organy procesowe. Zaskarżone zarządzenie w całej rozciągłości mieści się zatem w granicach tej części weryfikacji formalnych przesłanek nadzwyczajnego środka zaskarżenia, która - stosownie do dyspozycji art. 530 § 1 i 2 k.p.k., należy do prezesa sądu odwoławczego (odpowiednio przewodniczącego wydziału lub upoważnionego sędziego).

Nie można też zgodzić się z poglądem autora zażalenia co do prawnego charakteru okoliczności, którą podniósł jako bezwzględną przyczynę odwoławczą. Zagadnienie znaczenia braku notyfikacji przepisów ustawy o grach hazardowych może mieć hipotetycznie znaczenie z punktu widzenia wypełnienia znamion blankietowej normy art. 107 § 1 k.k.s., bądź stanowić ewentualną przesłankę do oceny w kwestii ich dekompletacji. W tym aspekcie, przynajmniej potencjalnie mogłaby podlegać rozważaniu jako ujemna przesłanka określona w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Ta jednak nie została wymieniona w przepisie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., jako bezwzględna podstawa uchylenia orzeczenia. Niewątpliwie natomiast – skoro zagadnienie obowiązywania normy determinującej krąg znamion określonego typu przestępstwa – z punktu widzenia przesłanek procesu – należy do kategorii objętej dyspozycją art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., to nie sposób uznać ją za „inną okoliczność wyłączającą ściganie” w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. W piśmiennictwie

prawniczym uznaje się, że ten charakter mają bowiem przeszkody prawne spoza katalogu zamieszczonego w art. 17 § 1 pkt 1 -10 k.p.k., wynikające z ustawy albo umów międzynarodowych takie, jak np. abolicja, konsumpcja skargi publicznej, list żelazny, czy też ograniczenia wynikające z zakresu przekazania osoby przekazanej w wykonaniu Europejskiego Nakazu Aresztowania (por. T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Warszawa 2014, s. 150-153 oraz powołana tam literatura).

Wobec tego zatem, że kasację w tej sprawie wniesiono bez zachowania obowiązujących ograniczeń ustawowych, zarządzeniem upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 kwietnia 2015 r., w pełni zasadnie odmówiono jej przyjęcia w dotychczasowej postaci.

Z tych wszystkich względów należało postanowić, jak na wstępie.